

Gåtur i mindernes by

Mezzosopran Karen Dalgaard er født og opvokset i Videbæk - byen som hun stadig gemmer i sit hjerte

Når mezzosopran Karen Dalgaard, som bor på Østerbro, sidder omgivet af københavnere, der vil vide, hvor hun har haft sin opvækst, fortæller hun altid med stolthed i stemmen, at hun er opvokset i Vestjylland - i byen Videbæk.

De fleste københavnere aner ikke, hvor Videbæk ligger, og så går Karen i gang med at fortælle om byen, der ligger lige midt imellem Herning og Ringkøbing, om den smukke udsigt fra Herborg Bakker, om det blomstrende forretningsliv - trods byens beskedne størrelse - og ikke mindst om alle de dejlige mennesker, der bor i byen.

- Der er en ordentlighed herovre, som jeg godt mener, man kan være rigtig stolt af. Nogle københavnere vil måske kritisk sige, at folk i Vestjylland lever i et lidt lavere gear. Sådan ser jeg det slet ikke. Jeg er stolt af at være født og opvokset i Videbæk. Man kører sig om alt, og det kan jeg godt li'. Her er også en ganske særlig ånd, og den ånd er jeg stolt af, fortæller Karen Dalgaard og gentager ordet »kerer« et par gange.

- Er det ikke et herligt ord? Det bruger vi jo slet ikke i København, konstaterer hun.

Forældrene drev butik

Karen Dalgaard gæster hvert år ved juletid sin barndomsby Videbæk for at give koncert på plejehjemmet Bakkely, hvor hendes mor boede, indtil hun døde i oktober 2011, 85 år gammel.

Karen Dalgaard optræder altid gratis på plejehjemmet, og der er tradition for, at hun får lov til at overnatte på hjemmet, hvormed hun får mulighed for at bruge opholdet i byen til også at besøge gamle venner. I forbindelse med dette års ophold på Bakkely har Karen Dalgaard indvilget i at gå en tur i Videbæks gader med Videbæk/Spjald Avisens udsendte.

Gåturen begynder i Bredgade, nærmere betegnet over for den bygning, der i dag rummer advokatfirmaet Johansen & Bliddal.

- Der lå mine forældres butik, fortæller Karen Dalgaard og peger over på advokatbygningen.

Forældrene, Maria og Hans Dalgaard, drev i mange år butikken Dalgaard Guld, Sølv, Ure, Optik i Bredgade. Senere lod de den bygning opføre i Søndergade, hvor der i dag er Profil Optik og Vestergaard Ure, Guld, Sølv.

- Min far havde en urmager-svend, som gerne ville være selvstændig. Derfor lod far bygningen opføre i Søndergade, og så havde vi butik til den ene side, mens svenden drev butikken ved siden af, fortæller Karen Dalgaard og

fremviser gamle postkort fra en svunden tid.

På postkortene ser man bl.a. billeder af butikken i Bredgade.

Hun fremviser også et gammelt sort-hvid foto, der viser tre piger iført uniform.

- Jeg var spejder som barn. Det var mine to søstre, Inge og Kirsten, også. Min far startede i øvrigt FDF'erne i Videbæk, og min mor startede De Grønne Pigespejdere. Mine forældre havde i det hele taget nok at se til. De var travle mennesker, og jeg kan huske, at vi havde en telefonforbindelse, og hver gang der blev ringet tre gange på den, betød det, at der var brug for min mor i butikken, fortæller Karen Dalgaard.

Lidt af en drenge-pige

Hun går over gaden, idet gennem smøgen til højre for advokatkontoret og standser op foran parkeringspladsen. Her bliver hun stående et stykke tid, fordybet i sine egne tanker, og så vender hun sig og siger:

- Det her var mit hjem. Vores hus lå lige her. Der var en dejlig have, og hvor har jeg mange gange leget i den have sammen med mine søstre og sammen med vores hund. Det var en collie. Han hed Lassie. Lissom på film, fortæller Karen, og så følger beretningen om, hvordan hun som barn drømte om at blive akrobat og øvede sig gevaldigt i haven.

- Jeg var nok lidt af en drenge-pige dengang. Jeg legede altid cirkus i haven, og jeg elskede f.eks. at lege cirkus med slagterens søn. De boede lige ved siden af, og vi lavede cirkus i kælderen. Han var klovn, og jeg var akrobat. Det var alle tiders, fortæller Karen Dalgaard, og så ler hun hjerteligt og tilføjer med et glimt i øjet, at det er så længe siden nu, at det var dengang Ruder Konge var Knægt!!!!

Et tilbageblik

Gåturen går langs med parkeringspladsen, hen til Videbæk Forsamlingshus.

- Nej, hvor herligt. Eksisterer det virkelig endnu? Jamen, det er jo fantastisk! Jeg har godt nok mange gode minder herfra. Der var jo teater dengang, og hvor stod jeg ofte for enden af vores have og holdt et vågent øje med alle dem, der kom og gik, fortæller hun og tilføjer, at den beskæftigelse skam også gjaldt, når hun havde gjort noget, hun ikke måtte, og fik besked på at blive på sit værelse!

- Så åbnede jeg bare vinduet og klatrede ned, forklarer hun. Og så ler hun igen.

På spørgsmålet, om hun dengang havde udlængsel, svarer hun nej. Hun havde det godt i Videbæk.

Der var altid en masse børn at være sammen med, og der var altid noget at lave.

- Vi spiste æbler i hotellets baghave. Der stod de mest fantastiske æbletræer dengang. Vi måtte godt nok ikke, men det gjorde vi jo bare. Vi kiggede også ind hos tøndemageren, som boede lige skråt over for forsamlingshuset. Vi kiggede ind der, hvor der blev slået grise, lidt væk fra forsamlingshuset, ud imod Bredgade, og jeg var også elev på Frøken Israelsens Danseinstitut, fortæller Karen Dalgaard, som oplyser, at hun hjemme i København har masser af billeder fra det gamle Videbæk, og også en del herlige småfilm, som senere er blevet lavet til en dvd.

Så følger beretningen om, hvordan Videbæk i gamle dage havde masser af slagtere. Hvordan der overfor forsamlingshuset lå et pensionat, og hvordan Karen tilbragte masser af tid sammen med bl.a. den ældre mand Thomas Jensen, som var far til ham, der havde et møbelskæperi, og blandt andre veninderne Hanne Skuldbøl, som boede lidt længere henne af Bredgade (ud imod

Ringkøbing) og Susanne Færge, hvis far drev en købmandsforretning dér, hvor der nu ligger en Imerco-butik.

Tre glade spejdere fotograferet i Videbæk. Det er Karen Dalgaard i midten. Hun står omgivet af sine søstre Inge og Kirsten. Faderen startede FDF'erne i Videbæk, og moderen startede De Grønne Pigespejdere i byen.

På spørgsmålet, om Videbæk har forandret sig meget i alle de år, Karen ikke har boet i byen, svarer hun:

- Ja, det synes jeg bestemt. Der er dukket kvarterer op i byen, som jeg slet ikke kender. F.eks. det kvarter, der ligger, når man kører ud ad Nygade, ud imod omfartsvejen. Det kender jeg slet ikke, og i det hele taget er der jo lavet så meget om på vejnettet ind til Herning, at jeg slet ikke tror, jeg i dag ville kunne hitte ud af at bevæge mig ind til Herning. I gamle dage var det nemt. Da var der kun én ting at gøre, og det var at køre ligeud. Så kom man automatisk til Herning!

Valgte sangen

Karen Dalgaard fik sin realeksamen i Videbæk og fortsatte på gymnasiet i Herning. Som 19-årig - det var i 1973

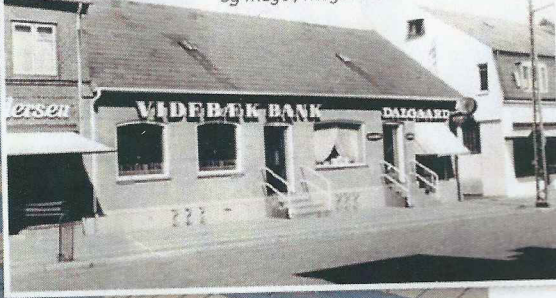
- rejste hun til København for at læse musikvidenskab på universitetet.

Om lysten til at blive sangerinde fortæller hun:

I - Jeg har nok altid sunget, men det var min lærer i Videbæk, Buur-Steffensen, hed han, der fik mine forældre med på, at jeg skulle gøre noget ved min sang. Så fik jeg undervisning én gang om ugen hos Thitte Nielsen i Skjern. Jeg rejste med bus og fik undervisning i både klaver og sang, fortæller Karen Dalgaard, som faktisk også fik den første del af sin opvækst i Skjern, idet hendes forældre først kom til Videbæk, dengang hun var seks år gammel.

Hun drømte som nævnt i mange år om at blive akrobat. Det karrierevalg vidste familien ikke helt, hvad den skulle mene om (!), så da hun se-

Dalgaards butik var en del af Videbæks bybillede, og byen bød på et væld af forskellige forretninger dengang. F.eks. var der flere slagtere i byen, en tøndemager, et møbelskæperi og meget, meget mere.

Karen Dalgaard fotograferet i Bredgade, hvor hun peger hen på det sted, hvor hendes forældre i gamle dage drev butik.

I dag er der en parkeringsplads. I gamle dage lå her et hus, og her boede Karen Dalgaard med sine forældre, Maria og Hans Dalgaard, sine søskende og hunden Lassie.

nere i livet meddelte, at hun ville være sangerinde, var meldingen kort og godt:
- Ja, ja, Karen, gør du bare det! Og det gjorde hun så.

Holdt koncert i hjemmet

Karen Dalgaard har en baggrund i musikvidenskab på Københavns Universitet.

Sangen har dog altid fyldt mest i hendes liv, og derfor har hun sideløbende med andre uddannelser studeret klassisk sang i privat regi hos André Orlovitz og Ib Flemming Hansen i Danmark, samt Adriano Danese i Italien.

Herudover har hun deltaget i adskillige master-classes i England, og i marts i år begyndte hun at modtage sangundervisning af operasangeren Bonna Sønderberg.

I de senere år har hun i stigende grad underholdt med arier og lieder ved private sammenkomster, men har også deltaget som solist i talrige kirkekoncerter i ind- og udland. Hun har desuden været skuespiller og har deltaget i radioudsendelser med sange og interviews om egne kompositioner.

Hun har også været ansat ved operaen i Malmö, hvor hun bl.a. optrådte i Aida.

For nylig fyldte hun 60 år, og hun fejrede sin fødseldag i hjemmet på Østerbro med

at holde en koncert for 55 indbudte gæster.

Erik Bering stod for blomsterpyntningen, og pianisten var den meget roste Frederik Malmqvist.

Karen Dalgaard er gift og har en datter på 24 år.

Begejstret

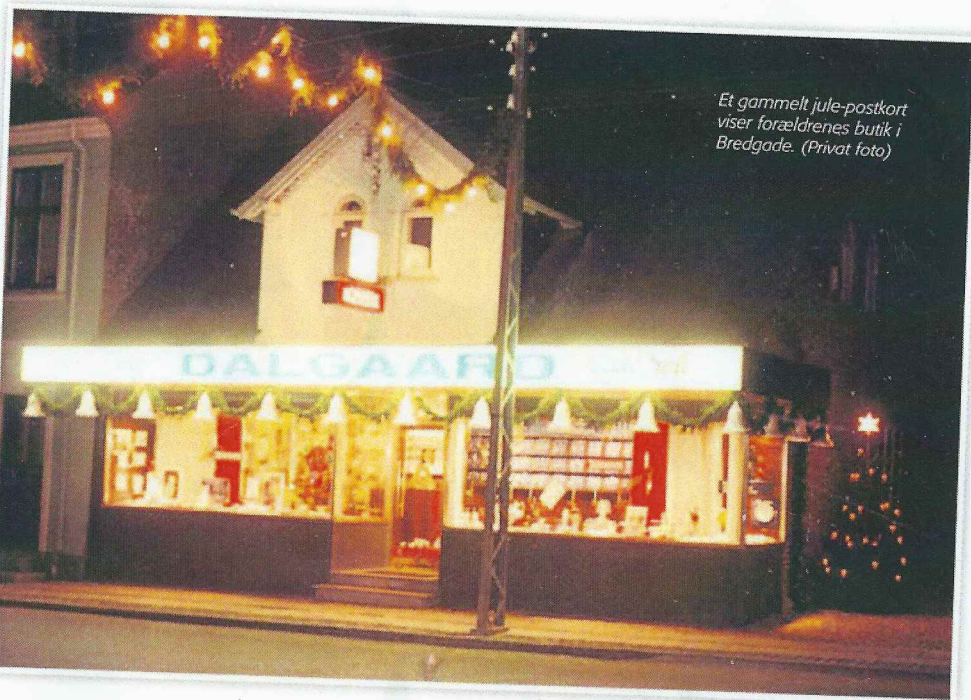
for kunstpavillonen

Gåturen gennem minderens by slutter i Videbæk Anlæg, hvor Karen Dalgaard løb på skøjter som barn. I anlægget står der nu en stor, flot bygning. Den rummer Vestjyllands Kunstpavillon og er tegnet af arkitekt Henning Larsen fra Opsund.

Idémageren bag bygningsens opførelse, Erling Damgaard, er tilfældigvis at finde i kunstpavillonen den dag, Karen Dalgaard kigger forbi, og de to får sig en god snak om projektet, om økonomien bag, om anlægget og om Videbæk.

- Det er jo en helt igennem fantastisk bygning. Hold da op, hvor er det godt! Og så sådan en fornem placering! Det må jeg sige. Jeg er meget, meget imponeret, fastslår Karen Dalgaard begejstret, mens hun står og kigger ud over anlægssøen.

- Hvordan er det med lydforholdene? Spørger hun Erling

Et gammelt jule-postkort viser forældrenes butik i Bredgade. (Privat foto)

Damgaard, som går i gang med at fortælle lidt om de koncerter, man indtil nu har afviklet i kunstpavillonen.

Det ender med, at de to står og snakker om muligheden for, at Karen Dalgaard en

dag måske kan give koncert i kunstpavillonen.

Karen Dalgaard forærer Erling Damgaard sit visitkort, og de to hilser af, hvorpå Karen Dalgaard atter bevæger sig gennem Videbæks gader.

Turen ender ved Super Brugsen.

Mezzosopranen har lige et par indkøb, hun skal have gjort, inden hun skal tilbage til plejehjemmet.

Et par kunder vender sig og betragter den ukendte kvinde iført pels.

- Hvem er hun mon? Og hvad vil hun her?

Svaret er ganske enkelt: Hun er opvokset her, og hun har aldrig glemt sine rødder. Tværtimod bærer hun byen Videbæk i sit hjerte og længes tilbage i små tidsglimt. - *ast*

Karen Dalgaard fotograferet i samtale med Erling Damgaard i Vestjyllands Kunstpavillon. Karen Dalgaard er mezzosopran og opvokset i Videbæk.

(Fotos: - ast)